

POPULARNONAUKOWY OPIS BADAŃ PROWADZONYCH W RAMACH ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Królestwo Szan Szan, znane także pod nazwą Loulan, Krorän lub Kroraina, istniało od II wieku p.n.e. do połowy I tysiąclecia n.e. Było ono położone w południowo-wschodnim rogu pustyni Taklamakan, która obejmuje większość terenu Kotliny Kaszgarskiej w dzisiejszym Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur w zachodnich Chinach. Obszar ten charakteryzuje się bardzo suchym klimatem, w którym musiały egzystować plemiona koczownicze oraz rolnicy prowadzący osiadły tryb życia.

Głównym założeniem projektu jest zbadanie społecznych i ekonomicznych związków z wodą i systemem wodnym w społeczeństwie Królestwa Szan-Szan. Na terytorium Królestwa Szan-Szan zasoby wodne były ograniczone, i tym samym ograniczona była ich dostępność dla mieszkańców. Powodowało to, że woda była bardzo cenna i pełniła ważną rolę w życiu całej społeczności. Nasuwa to pytania, czy istniał prawowity właściciel wody np. król i w jaki sposób zarządzano wodnym systemem tego terenu. Uzyskanie odpowiedzi na te pytania pozwoli zrozumieć dynamikę życia omawianego społeczeństwa. Dodatkowo warto zbadać, czy woda ze względu na swoją istotną rolę dla społeczeństwa Szan-Szan została zmitologizowana.

Pierwszym etapem projektu będzie analiza źródeł i zapoznanie się z badaniami nad podobną tematyką z obszaru Queensland w Australii oraz Bali w Indonezja, gdzie prowadzone były najbardziej wyczerpujące badania nad społeczną rolą wody.

Zapoznanie się z tymi badaniami pomoże mi dokonać analizy źródeł archeologicznych i historycznych dla Szan-Szan, co stanowi drugi etap projektu. Istotne dane archeologiczne obejmują trzy zbiory danych.

W skład pierwszego zbioru wchodzi:

- materiały archiwalne pochodzące z wielu stanowisk z obszaru Sinciangu, które zostały przebadane przez europejskich badaczy w pierwszej połowie XX wieku,
- najnowsze wyniki prac archeologicznych prowadzonych przez chińskich archeologów przechowywane w Pekinie i Urumczy,
- zdjęcia lotniczych i satelitarnych badanych terenów.

Drugim źródłem informacji będzie bogaty zbiór źródeł pisanych, przechowywanych głównie w British Library w Londynie. Dzięki skrajnie suchemu klimatowi pustyni Taklamakan przetrwało około setki drewnianych tabliczek z pismem Kharoṣṭhī. Innymi źródłami wartymi uwagi są kroniki chińskie, w tym np. Księga Wcześniejszych Hanów.

Przeanalizowanie wyżej wymienionych źródeł pozwoli zrozumieć, jak ludziom udało się stworzyć dobrze prosperujące społeczeństwo mimo niekorzystnego środowiska w którym mieszkali. Wyniki tych badań nie będą odnosić się tylko do społecznych aspektów kontroli nad wodą w przeszłości. Mają one szansę stać się głosem w dyskusji, jak nasze społeczeństwo może w sposób zrównoważony gospodarować swoimi zasobami wody.